

เมื่อ “เงินประกันตัวผู้ต้องหา” กลายเป็น “เงินยืมส่วนตัว” แม้คืนแล้ว ก็ไม่ช่วยให้พ้นโทษได้ออก !

โดย นายปกครอง

“เกียรติตำรวจของไทย เกียรติวินัยกล้าหาญมั่นคง
ต่างชื่อตรง พิทักษ์สันติราษฎร์นั้น ถึงตัวจะตายก็ข่างมัน
มีเคยกำเนิงถึงชีวิตน เข้าประจันเหล่าร้าย เพื่อประชา...”

เพลงมาร์ชตำรวจ ... ที่ก้องกังวานถึงความซื่อตรงและความกล้าหาญในการทำหน้าที่ เป็นเครื่องเตือนใจและปลุกจิตสำนึกแห่งความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ การรักษาจรรยาบรรณและวินัยตำรวจ เชื่อว่าประชาชนทั่วไปก็เคยได้ยินได้ฟังเพลงนี้อยู่บ่อย ๆ เมื่อได้ฟังทีไรก็จะย้อนนึกถึงภาพความมุ่งมั่นเสียสละ ในการทำหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

สำหรับคดีปกครองที่ได้หยิบยกมาเป็นอุทาหรณ์ในฉบับนี้ เป็นกรณีข้าราชการตำรวจรายหนึ่ง ที่ไม่รักษาจรรยาบรรณและวินัยตำรวจ อันเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่ง กรณีนำเงินประกันตัวผู้ต้องหา ไปใช้ส่วนตัวเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คดีนี้มีหลายประเด็นที่น่าสนใจ ทั้งกรณีการแจ้ง ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมและการเปิดโอกาสให้คู่กรณีโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน กรณีมีการกล่าวตักเตือนจาก ผู้บังคับบัญชาแล้วต่อมามีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการอีก จะถือเป็นการลงโทษซ้ำหรือไม่ ? อีกทั้งการคืนเงินแล้ว จะช่วยให้พ้นผิดหรือลดโทษจากไล่ออกเป็นปลดออกได้หรือไม่ ? มาติดตามกันครับ

เรื่องราวของคดีนี้เริ่มต้นมาจาก เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งสารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรเมือง A ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนจับกุมตัวนาง ก. ส่งผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนเวร ให้ดำเนินคดีข้อหารับคนต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาตทำงานเข้าทำงาน ให้ที่พักอาศัย ซ่อนเร้น หรือช่วยเหลือ ด้วยประการใด ๆ แก่บุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อให้คนต่างด้าวนั้นพ้นการจับกุม ต่อมา นาง ข. ได้นำเงินจำนวน ๗๕,๐๐๐ บาท มาประกันตัวนาง ก. โดยผู้ฟ้องคดีได้รับเงินประกันตัวไว้ แต่ไม่ได้ ออกใบเสร็จรับเงินให้ และไม่ได้นำเงินส่งเจ้าหน้าที่การเงินประจำสถานีตำรวจ กลับเก็บเงินจำนวนดังกล่าวไว้เอง ซึ่งผิดระเบียบราชการ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้สรุปสำนวนการสอบสวนคดีมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา เสนอสำนวนไปยังผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมือง A เห็นควรสั่งฟ้องและลงนามในหนังสือ ส่งสำนวนการสอบสวนถึงอัยการ ในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ส่งสำนวนการสอบสวนเพื่อให้ พนักงานอัยการพิจารณาตามกฎหมาย

จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ นาง ข. ได้มีหนังสือถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมือง A เพื่อขอถอนหลักทรัพย์ประกันคืน จากการตรวจสอบปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับเงินประกันตัวผู้ต้องหา แต่ไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงิน ไม่เสนอคำร้องขอประกันต่อผู้บังคับบัญชา ไม่ส่งเงินประกันตัวผู้ต้องหาตามระเบียบ และไม่พบหลักฐานการคืนหลักทรัพย์ประกันตัว พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการอย่างร้ายแรง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมือง A จึงรายงาน ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด A ต่อมา สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง สารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรจังหวัด B ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมือง A จึงได้มอบหมายให้ พนักงานสอบสวนรายอื่นดำเนินคดีดังกล่าวต่อจนสามารถส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณาได้ และได้ว่ากล่าวตักเตือนผู้ฟ้องคดีกรณีปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าไม่สามารถสรุปสำนวนการสอบสวนส่งพนักงานอัยการ ได้ทันภายใน ๖ เดือน และมีหนังสือแจ้งผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B ทราบ

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า กรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและคดีอาญา เห็นควรแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและดำเนินการทางอาญา ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B จึงมีคำสั่ง

ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดี ในระหว่างการสอบสวน เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินประกันตัว จำนวน ๗๕,๐๐๐ บาท ไปมอบให้พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเมือง A เพื่อส่งมอบคืนให้นาง ข.

จากนั้นคณะกรรมการสอบสวนได้รายงานการสอบสวนว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่หน้าที่ราชการ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติปฏิบัติตนไปในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ใช้บังคับขณะนั้น) และปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินที่ไม่ใช่เงินของทางราชการ เบียดบังไปเป็นประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ แม้จะนำเงินส่งคืนให้กับผู้ประกันแต่ก็ไม่พ้นความผิด เป็นเพียงเหตุอันควรปรานีตามมาตรา ๗๙ (๑) (๕) และมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เห็นควรลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน จึงมีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ แต่โดยที่ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตามแบบ สว. ๓ แก่ผู้ฟ้องคดียังไม่ถูกต้องครบถ้วน ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการอุทธรณ์ จึงให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพิ่มเติมว่า พฤติการณ์และการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และกระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ รวมทั้งการกระทำผิด ตามมาตรา ๗๘ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๑) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติฯ คณะกรรมการสอบสวนจึงมีบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเพิ่มเติมตามข้อ ๑๘ (แบบ สว. ๓) ตามฐานความผิดดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ซึ่งผู้ฟ้องคดี ได้ลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเพิ่มเติมและรับบันทึกดังกล่าวไว้แล้ว และได้ยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติม

ต่อมา คณะกรรมการสอบสวนเสนอรายงานการสอบสวนเพิ่มเติม ซึ่งคณะอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามที่ ถูกกล่าวหา พฤติการณ์และการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และกระทำ หรือละเว้นการกระทำใด ๆ รวมทั้งการกระทำผิดตามมาตรา ๗๘ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๑) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงมีมติให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B เพิ่มโทษจากลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการเป็นลงโทษไล่ออกจากราชการ และได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจแจ้ง ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษไล่ออกจากราชการ และให้ยกเลิกคำสั่ง ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากตนมิได้กระทำความผิดตามที่ถูกล่ามโซ่ ประกอบกับขณะนั้นได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หลายด้าน มีปริมาณ สำนวนคดีในความรับผิดชอบเป็นจำนวนมากทำให้การสอบสวนคดีดังกล่าวมีความล่าช้า และเป็นเวลากลางคืน ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จึงไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้แก่นายประกันได้ รวมทั้งคณะกรรมการสอบสวน ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานในการเพิ่มข้อกล่าวหา นอกจากนี้ ผู้บังคับบัญชาได้เคย

ลงโทษว่ากล่าวตักเตือนผู้ฟ้องคดีไว้แล้ว การตั้งคณะกรรมการดำเนินการทางวินัยจนมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการอีก เป็นการลงโทษซ้ำอันไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดี

จึงยื่นฟ้องคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ตามลำดับ) ต่อศาลปกครองชั้นต้น เพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการและมติให้เพิ่มโทษ ดังกล่าว

ศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา

คดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ... มติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจที่ให้เพิ่มโทษผู้ฟ้องคดี จากปลดออกเป็นไล่ออกจากราชการ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? **โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า** การที่คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาเพิ่มเติมแก่ผู้ฟ้องคดี และการที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีมติเพิ่มโทษผู้ฟ้องคดี จะต้องแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพื่อให้โอกาสโต้แย้งคัดค้านก่อนหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้ง ข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเพิ่มเติมให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า พฤติการณ์และการกระทำ ของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และกระทำหรือละเว้น การกระทำใด ๆ รวมทั้งการกระทำผิดตามมาตรา ๗๘ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๗๙ (๑) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อรับทราบและได้รับบันทึกการแจ้ง ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมไว้แล้ว โดยผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและได้ให้ถ้อยคำเพิ่มเติมแก่คณะกรรมการสอบสวนแล้ว จึงถือได้ว่าคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา เพิ่มเติม และได้มีการให้โอกาสผู้ฟ้องคดีโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตน อันเป็นการดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว การดำเนินกระบวนการ สอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีตั้งแต่แจ้งข้อกล่าวหาเพิ่มเติมจึงเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ ตามที่มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ประกอบกับข้อ ๑๘ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการ สอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อ ๑๖ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดไว้แล้วทุกประการ

เมื่อในชั้นพิจารณาอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทนคณะกรรมการ ข้าราชการตำรวจ พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการยังไม่ถูกต้องเหมาะสม จึงมีอำนาจพิจารณากำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้อง หรือเหมาะสมกับความผิดของผู้ฟ้องคดีได้ตาม ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๒) (จ) ประกอบกับข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ฯ โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบและโต้แย้งคัดค้านแต่อย่างใด

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่ถูกลงโทษหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีนับตั้งแต่ รับเงินประกันตัวผู้ต้องหาเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดี สรุปสำนวนการสอบสวน ผู้ฟ้องคดียอมทราบแล้วว่าคดีดังกล่าวมีการประกันตัวผู้ต้องหา แต่ได้นำเงินประกันตัว ผู้ต้องหามาคืนให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมือง A เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยสถานีตำรวจภูธร เมือง A ได้คืนเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่นาง ข. เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ อันเป็นเวลากว่า ๘ เดือน นับแต่ ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหา พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีนับตั้งแต่รับเงินประกันตัวผู้ต้องหา จนถึงวันที่ นำเงินประกันตัวผู้ต้องหามาคืนให้พนักงานสอบสวน เพื่อคืนให้แก่นาง ข. เป็นเวลากว่า ๖ ปี แสดงให้เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาเก็บเงินประกันตัวผู้ต้องหาไว้แสวงประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับผู้ฟ้องคดีเอง จึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๑) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ แม้ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินประกันตัวผู้ต้องหามาคืนให้แก่นายประกันแล้ว ก็มีได้มีผลย้อนหลังหรือลบล้างการกระทำของผู้ฟ้องคดีที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมาตั้งแต่ต้นได้แต่อย่างใด

การที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และใช้อำนาจตามมาตรา ๓๑ (๘) และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และข้อ ๑๘ ประกอบกับข้อ ๒๑ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์ฯ แล้วมีมติให้เพิ่มโทษผู้ฟ้องคดีเป็นไล่ออกจากราชการ มติดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B มีคำสั่งเพิ่มโทษผู้ฟ้องคดีจากปลดออกจากราชการเป็นไล่ออกจากราชการ ตามมติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้บังคับบัญชาได้กล่าวตักเตือนผู้ฟ้องคดีไว้แล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการอีกเป็นการลงโทษซ้ำ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า โทษทางวินัยมี ๗ สถาน ดังนี้ ๑. ภาคทัณฑ์ ๒. ทัณฑกรรม ๓. กักยาม ๔. กักขัง ๕. ตัดเงินเดือน ๖. ปลดออก ๗. ไล่ออก เมื่อการที่ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธร เมือง A ว่ากล่าวตักเตือนผู้ฟ้องคดี กรณีไม่สามารถสรุปสำนวนการสอบสวนส่งพนักงานอัยการได้ทันภายใน ๖ เดือน นับแต่ปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราว มิใช่การดำเนินการทางวินัย หากแต่เป็นอำนาจทั่วไปของผู้บังคับบัญชาในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานและว่ากล่าวตักเตือนผู้ใต้บังคับบัญชาได้ตามสมควร ซึ่งมีใช้โทษทางวินัย อีกทั้ง การว่ากล่าวตักเตือนตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นกรณีต่อบรรยากาศที่ไม่สามารถสรุปสำนวนการสอบสวน ส่งพนักงานอัยการภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นคนละกรณีกับที่ผู้ฟ้องคดีรับเงินประกันตัวผู้ต้องหาไว้แล้วเก็บไว้เอง ไม่นำส่งราชการตามระเบียบ การที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด B มีคำสั่งไล่ออกจากราชการจึงไม่เป็นการลงโทษซ้ำซ้อนกับการว่ากล่าวตักเตือน

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามศาลปกครองชั้นต้นที่ยกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๖๔/๒๕๖๘)

คดีดังกล่าว นับว่าเป็นอุทธรณ์แก่ข้าราชการตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน เกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องเงินประกันตัวผู้ต้องหา ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ การเบียดบังเงินประกันตัวผู้ต้องหาไปเป็นประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เป็นการกระทำความผิดวินัย อย่างร้ายแรง แม้ภายหลังจะมีการนำเงินประกันตัวมาคืนเพื่อส่งให้นายประกัน และได้มีการคืนเงินให้นายประกัน แล้วก็ตาม ก็ไม่อาจพ้นผิดได้ โดยกรณีมีการเพิ่มข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุป พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเพิ่มเติมให้คู่กรณีทราบและให้โอกาสโต้แย้งคัดค้าน ส่วนในชั้นการพิจารณา อุทธรณ์หากเห็นว่าคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการยังไม่ถูกต้องเหมาะสม ย่อมมีอำนาจพิจารณากำหนดโทษ ที่จะลงให้ถูกต้องหรือเหมาะสมกับความผิด โดยไม่ต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบและโต้แย้งคัดค้านแต่อย่างใด นอกจากนี้ ... การว่ากล่าวตักเตือนโดยผู้บังคับบัญชามีใช้การดำเนินการทางวินัย หากแต่เป็นอำนาจทั่วไป ของผู้บังคับบัญชาในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานและว่ากล่าวตักเตือนผู้ใต้บังคับบัญชาได้ตามสมควร ซึ่งเป็นคนละกรณีกับการถูกสอบสวนและลงโทษทางวินัยตำรวจ

การกระทำที่ไม่รักษาเกียรติของการเป็นข้าราชการตำรวจและไม่รักษาวินัย ชีวิตราชการสีกาก็ ก็อาจต้องลงเอย ดังเช่นในคดีนี้ครับ...

(ปรึกษาการฟ้องคดีปกครองได้ที่ “สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕”)